

ODISSEA D'UN GRUP D'ESPELEÒLEGS VALENCIANS

Una aventura amb final feliç

L'aventura d'un grup d'espeleòlegs valencians en una cova de la muntanya càntabra podia haver acabat en tragèdia. No obstant, la sort i l'ajuda solidària de molts companys van fer possible el rescat.

Esther Roig/Albert Vicent

Durant la setmana passada un grup de nou espeleòlegs valencians foren notícia. S'havien quedat atrapats a l'interior de l'avenc càntabre Cueto-Coventosa. Tot estava previst tret del comportament inesperat del riu subterrani que els deixà quatre dies incomunicats. Les situacions que es produïren dins i fora de l'avenc foren desesperadores. Però finalment el dijous dia 7 eixiren vius. EL TEMPS ha contactat amb ells i amb un dels caps del grup d'auxili que va col·laborar en el rescat. Ells ens conten com ha succeït aquesta història amb final feliç.

Va ser el segon grup d'espeleo-rescat el que va entrar per l'avenc de Cueto i va entrar en contacte en l'anomenat «Pozo Soplado» amb el grup que havia quedat aïllat. No obstant, fins que no va arribar aquest moment, d'altres grups de rescat de Cantàbria, Astúries, País Basc, Catalunya, el País Valencià i Madrid, com també efectius de Protecció Civil i del cos de bombers s'hi havien deixat la pell salvant situacions ben difícils.

«L'accés per Cueto —relata Máximo Serrano, president de la Federació Excursionista de València i cap d'un dels dos grups d'auxili que es va desplaçar fins a l'avenc on van quedar aïllats els espeleòlegs valencians—, era la situació més dramàtica. Als tres primers espeleòlegs que havien intentat l'atac per l'avenc, se'ls va esgotar l'aigua. Hi havia vora 600 metres d'una vertical convertida en cascada d'aigua».

L'altra boca d'accés a l'interior del sistema Cueto-Coventosa, és Coventosa, l'entrada més ràpida, però el dimecres 6, i fins i tot l'endemà, era impossible entrar-hi. «Coventosa, l'entrada

Jordi Membrado abraça al seu pare a l'eixida de la cova.

«Haguera pogut ser pitjor»

Albert Vicent

«**E**l darrer Danone ens el vam menjar entre els nou, a una cullerada cadascú». Amb aquestes paraules defineix Francesc Roures, de 18 anys, espeleòleg d'Alcalà de Xivert, la situació que es vivia a l'interior de l'avenc càntabre de Cueto-Coventosa als quatre dies d'estar atrapats al si de la cova els nau espeleòlegs.

Amb la vista fixa al nivell d'un riu subterrani que no deixava de pujar i la fam i el fred com a companys inseparables, els expedicionaris van passar els tres últims dies amb el menjar racionat: llet condensada, fruits secs i unes poques llandes. Un sobre vitamínic i dos formatgets per persona fou la darrera entrega d'aliment que es va fer mentre els pensaments s'allunyaven a les localitats des d'on els espeleòlegs van començar el seu viatge: Sogorb, Alcalà de Xivert, Morella i Navajas.

A l'interior de la cova les claus de la supervivència van ser la unió entre els espeleòlegs i el seguiment que es

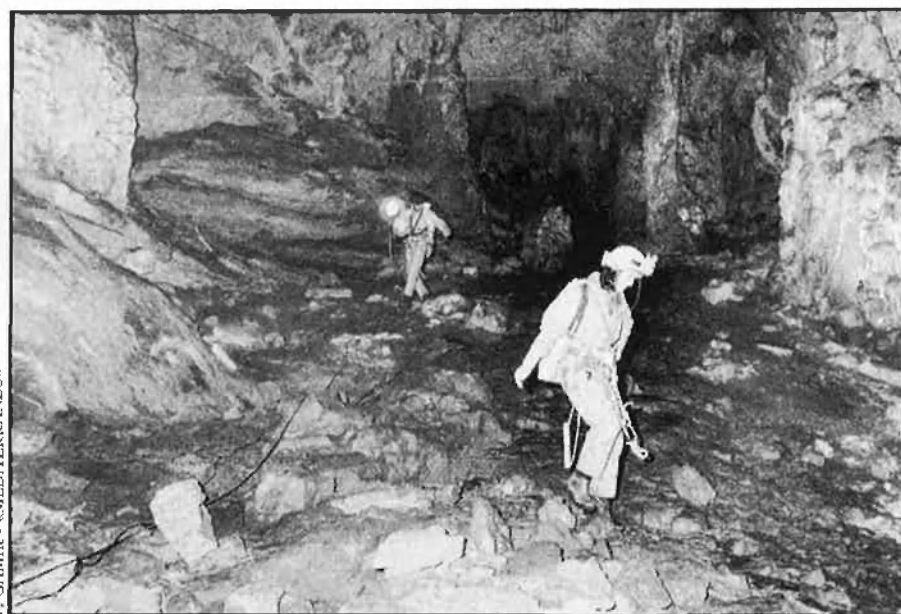
va fer de les normes d'auxili. El racionament dels nau carburers va permetre que al moment de ser rescatats encara hi haguera reserves per a cinc dies més. La temperatura ambient —10 graus— i el fet que tan sols dos dels nou sacs de dormir estigueren secs obligava a fer torns per descansar mentre la resta intentava llevar-se el fred saltant o, fins i tot, fent ressonar el disparador de la càmera fotogràfica amb la intenció de muntar una exposició fotogràfica en eixir de la presó de pedra que els tenia atrapats. «La sala en la qual ens trobàvem era magnífica, i com un dels nostres objectius era adquirir coneixements de la travessia ens vam dedicar a fer fotos de la zona pròxima», assenyala Jordi Membrado, un dels morellans de l'expedició.

Precisament, Jordi Membrado és un dels dos expedicionaris que van eixir amb set hores de retard respecte al gruix del grup, un tema que, segons ell, s'ha explicat amb confusió:

més directa per arribar a la galeria del pou blanc, va estar bloquejada fins el mateix dijous, el riu que la travessa havia superat els nivells normals. Va créixer fins als cinc metres en una sola nit. Aquestes situacions —diu Màximo Serrano—, és a dir, la impossibilitat d'accedir per cap de les dues boques, va arribar a provocar situacions de desesperança entre alguns grups de rescat. No obstant hi havia alguna cosa a l'ambient que ens feia creure a tots que aquests joves esportistes n'eixirien amb vida».

Dimarts dia 5, vint-i-quatre hores després que es van iniciar les feines de rescat, el poble d'Arreondo (Cantàbria) va registrar un dels índexs de pluviositat més alts: 65 litres per metre quadrat. A la base d'operacions que s'hi havia instal·lat, continuaven sense tenir notícies de l'interior de l'avenc, però es confiava en mantenir un contacte, ja establert, amb els nou espeleòlegs que estaven aïllats a la cova. No obstant, el fracàs el va marcar l'eixida 26 hores més tard dels primers espeleòlegs de rescat, «aquell mateix dia es va prohibir qualsevol altre nou intent».

Dijous dia 7, un fenomen natural va aconseguir allò que fins aquell moment no havien assolit els grups de rescat: el comportament inesperat del riu, que

L'equip d'espeleo-rescat durant les tasques de recerca.

arribà a tenir un descens progressiu de 25 cm., per hora i que va accelerar els treballs a l'interior de Cueto-Coventosa.

«Tot va ser possible —indica Màximo Serrano— gràcies a la col·laboració de diferents grups d'auxili i rescat. Sense aquesta ajuda, el rescat hagués estat impossible. Les situacions com aquestes no són dramàtiques per als es-

portistes, sinó que són un desafiament en el qual arribes a entendre que no estàs sol. A nosaltres, al grup valencià, ens van faltar mitjans, però vam posar els nostres mateixos mitjans per arribar a l'avenc i prestar la col·laboració que necessitaven. La notícia, potser va estar dins, a l'interior de l'avenc, però, puc assegurar-te que l'esforç més gran es va fer fora». □

«Ací s'han contat moltes mentides, però l'única veritat és que nosaltres, en passar tres dies i comprovar amb una corda que el nivell de l'aigua havia pujat més de 7 metres, vam pensar que els equips de rescat podien tardar encara molts dies a arribar. Davant aquesta situació i el fet que ja no ens quedava menjar, jo i un altre company, que ens trobàvem bé de forces, vam pensar d'intentar atènyer

la base dels pous on sabíem que hi havia llandes de menjar i carbur que altres expedicions havien deixat».

Malgrat la gravetat de la situació i el desconeixement que se'n tenia fora de la cova, al peu d'Arreondo, Jordi Membrado destaca que en tot moment es va tenir confiança amb el grup de rescat: «Nosaltres estàvem molt bé, haguera pogut ser molt pitjor. Teníem total confiança que els

grups d'espeleo-rescat acabarien per localitzar-nos. La por tan sols va afectar els més joves, com el xaval de 16 anys que en els primers moments es va preocupar molt, però entre tots vam aconseguir animar-lo i al final la unió del grup era total».

Final felíç per a un primer intent d'explorar l'avenc de Cueto-Coventosa perquè, com avança Jordi Membrado, en uns mesos la meta tornarà a dir-se Arreondo: «Tenim previst tornar a l'agost i ampliar el recorregut perquè, com coneixem una bona part de la travessia i és una cova amb moltes galeries, tenim pensat apropar-nos a alguna de les altres que encara desconeixem». Tanmateix, Francesc Roures, comenta amb ironia que dedicarà el pròxim estiu a caçar papallones.

La rúbrica l'han posat els diferents ajuntaments de les poblacions on resideixen els espeleòlegs. A Alcalà de Xivert la banda de música va esperar els expedicionaris amb el seu alcalde al capdavant, que va fer entrega d'una placa en commemoració del salvament. Igualment, a Morella i Sogorb la rebuda fou multitudinària, amb actes oficials i moltes hores de tertúlla a la barra dels bars. □